



ISSN: 3060-4613



MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI



O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti



№3(2)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal



MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI



Elektron nashr. 734 sahifa,
16-mart, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Katta guruh tarbiyalanuvchilarida kasb haqidagi dastlabki tasavvurlarni shakllantirish metodikasini innovatsion ekotizim sharoitida takomillashtirish	18
Uralova Fotima Baxtiyor qizi	
Malakali sportchilarning kommunikativ qobiliyatlarini takomillashtirishda sotsiologik yondashuv (gandbolchilar misolida).....	23
G. A. Valiyeva	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida motor alaliyali bolalarni ruhiy va nutqiy rivojlantirish usullari	27
Suyunova Surayyo Ulash qizi	
Sog'lom bola ekotizimining asoslari: ovqatlanish, immunitet va rivojlanish	31
Israilova Xusnida Adilovna	
Mobil ilovalar yordamida mustaqil o'qishni rivojlantirish	37
Raximova Feruza Najmiddinova	
Biologiya darslarida muammoli ta'lim texnologiyasini qo'llash orqali mantiqiy fikrlashni rivojlantirish	42
Dauekeeva Gulistan Orinbaevna	
Talabalarga ingliz tilidagi matnlarni kommunikativ metod yordamida o'qish texnikasini takomillashtirish usullari	46
Mo'minova Mahliyo Axrorjonovna	
Velosiped haydashning afzalliklari.....	49
Raxmonova Go'zal Bobir qizi	
Компетентностный подход как стратегическая основа модернизации образования и его реализация в преподавании русского языка как иностранного в Узбекистане	54
Мирзакбарова Севда Бахиддиновна	
Umumta'lim maktablarida texnologiya fani mashg'ulotlarini tashkil etishning zamonaviy yondashuvlari va metodlari.....	58
Ziyamova Gulbaxor Tulabayevna	
Типы аббревиации в русском и узбекском языках: сравнительно-типологический анализ.....	62
Рахмонова Бахтигул Пайзилловна	
Maktabgacha ta'limda nutqni rivojlantirish jarayonida didaktik o'yinlardan foydalanish metodikasi	65
Abidjonova Mushtariybonu Qobiljon qizi	
Tarbiyaviy tadbirlarni samarali tashkil etishda maktabgacha ta'lim tashkiloti va ota-onalarning o'zaro hamkorlik masalalari.....	71
Sanayeva Surayyo Bobonazarovna, Jabborova Shaxina G'affor qizi	
Qadriyatli yondashuv asosida talabalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash mexanizmlarini takomillashtirish ..	76
G'aybullayev Quvonchbek G'olibovich	
Maktab o'quvchilarida stressga barqarorlik namoyon bo'lishining psixologik tahlili	83
Ismoilova N. Z.	
Yoshlar ma'naviyatini shakllantirishda milliy qadriyatlarning o'rni.....	87
Karshiyev Jaxongir Abdirayimovich	
Funksional savodxonlikni rivojlantirishda o'qish savodxonligining o'rni va ahamiyati	91
Xatamova Munisa Mamadulla qizi	
Transformatsiyalash tizimi asosida o'quvchilarning loyihalash kompetensiyalarini rivojlantirish samaradorligi	95
Jurayeva Zulayxo Islomovna	
Zamonaviy boshqaruv nazariyalarida rahbar muloqoti (transformatsion, kommunikativ va ishtirokchi boshqaruv yondashuvlari asosida).....	102
Islamova Difuza Dilshodovna	



Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik kompetentlikni tabaqalashgan yondashuv asosida rivojlantirish mazmuni	107
Begmatova Nasiba Mengnarovna	
Bo'lajak maxsus pedagoglarni inklyuziv ta'limda subyektlar faoliyatini o'rgatish metodikasi	112
Dilshodov Abrorjon Dilshodjon o'g'li	
Pre-Reading Activities to Enhance Foreign Language Reading Comprehension: Reading "The Adventures of Tom Sawyer" in 10–11 Grades	118
Djumaniyazova Zulfiya Kaliyevna	
Nutq aktlarini o'rgatishda autentik materiallardan foydalanishning metodik imkoniyatlari (filologik yo'nalish talabalari misolida)	122
Fayzulloeva Chevar G'ayrat qizi	
Yangi O'zbekistonda talaba-yoshlarni milliy yuksaltirishda jadid-marifatparvarlari ilgari surgan g'oyalarning o'rni va roli	125
Mamadaliyev Abduvoxid Maxsitaliyevich	
Gimnastikaning O'zbekistonga kirib kelish va rivojlanish tarixi	128
N. Q. Mamasidova	
Uglevodorodlar tarkibini aniqlashda massa ulushiga asoslangan reflektiv yondashuv (7-9-sinflar misolida)	131
Maxamadiyev Sharofiddin Jumaboyevich, Smanova Zulayxo Asanaliyevna	
Screencasting materiallarini yaratish va ularni o'quv jarayonida qo'llash	134
Maxmudova Dilfuza Meliyevna, Ergashov Niyozxon Ilyozxon o'g'li	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda so'z shakllanishini psixolingvistik asoslari	137
Moxirabonu G'aniyeva Adxam qizi	
Maktabgacha ta'limdagi muammolar va yechimlar: o'zbekiston respublikasi tajribasi	140
N. Sh. Miryusupova	
Interaktiv kartografik resurslar va ularning ta'lim jarayonida qo'llanilishining didaktik, kognitiv hamda metodik asoslari	143
Olimova Aziza Abdullayevna	
Mentorlik tizimining tarixiy ildizlari va rivojlanish bosqichlari	147
Oxunova Dilnoza Qaxxorjonovna, Abdumannonova Durdonaxon Shuxratjon qizi	
Talabalarining psixologik holati va stress omillarining prokrastinatsiyaga ta'siri hamda mustaqil ta'lim faoliyatini qo'llab-quvvatlash usullari	150
Razakov Farxod Kuvondikovich, Rajabov Hikmat Toshevich	
Talabalarni stulda o'tirgan qiyofachi portreti ranglavhasini ishlashga o'rgatish metodikasi	154
Sadatov Chori Xolmuradovich	
Organik kimyo fanini o'qitishda teskari ta'lim va texnologiyalarning ahamiyati	158
Umrbekova Maftuna Ulug'bek qizi, Babanazarova Ayzada Omirbaevna, Abdulkakimova Gulziyba Ziyatdinovna	
Duduqlanishni bartaraf etishda kompleks metodlarini qo'llashning samaradorligi	162
Xasanova Barnoxon Abdusattor qizi	
Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning pedagogik kompetentligini takomillashtirish	165
Xolbozorova Nasiba Xolbozar qizi	
Проектирование персонализированных образовательных сценариев в дошкольном образовании средствами генеративного искусственного интеллекта	168
Пак Диана Александровна	
Bo'lajak pedagoglarni tayyorlashda STEAM yondashuvining roli	170
Atenov Jandarbek Dayrabay o'g'li	
Innovatsion ta'lim muhitida talabalarining kasbiy muloqot kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari	173
Bo'ltakov Sanjarbek Xazratqul o'g'li	
Alohida ta'lim ehtiyojlari mavjud bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'lim tizimining ahamiyati	176
Mehmonova Nodiraxon Yusufxon qizi	

Duduqlanish nutq kamchiligini korrektsiyalashning maxsus va integratsiyalashgan texnologiyalarini rivojlantirish.....	180
Boxodirova Gulasalxon Ibrohimovna	
Эссе как инструмент формирования и диагностики компетенций в системе высшего образования .	184
Шейхмамбетов Сервер Рефикович	
Matallar va folklor hikoyalari: maktabgacha ta'lim tashkilotlarida interaktiv dars texnologiyalari.....	188
Azimova Nodira Hikmatovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda jismoniy sifatlarni rivojlantirish va ularni sportga yo'naltirishning pedagogik asoslari.....	191
Norboyev Komiljon Jurakulovich, Rustamova Kamola Xayrulla qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida ijtimoiy-gumanitar fanlarning o'qitilishining ahamiyati.....	194
Burkhanova Sabo Tulanovna	
Oliy ta'lim muassasalarida O'zbekistonning eng yangi tarixini o'qitishning metodologik asoslari va muammolari	197
Norbutayeva Guzal Abdig'ofurovna	
Ta'lim tashkilotlarida sifatni boshqarish jarayonlarini tizimli rejalashtirishning nazariy va amaliy asoslari.....	200
Abdurashit Karimovich Avliyakov	
Tarbiya darslari samaradorligini oshirishda abdulla avloniy pedagogik hikmatlaridan foydalanishni metodik tashkil etish.....	204
Daliyeva Eliza Zokir qizi	
Badiiy-tarixiy meros asosida bo'lajak pedagoglarning refleksiv tafakkuri va kasbiy identifikatsiyasini rivojlantirish	207
Qodirova Mavluda Maxodir qizi	
Adabiyot darslarida lirik asarlarni vizual yondashuvlar asosida o'qitish usullari.....	210
Sobitova Mahmudaxon Shuxratbek qizi	
ESG tamoyillarini ta'lim tizimiga joriy etish orqali talabalarda ekologik, ijtimoiy va boshqaruv ko'nikmalarini shakllantirish	216
Tursunova Shahzoda Baxromovna	
Социально-психологические факторы нарушения психологического здоровья в семье	219
Гулру Тургунова	
O'zini tarbiyalash (self-development) g'oyasining Ibn Sino ta'limotidagi o'rni	229
Usmanova E'zoza Zokirjonovna	
Оценка динамики физиологических показателей волейболистов 12–16 лет в предсоревновательный и соревновательный периоды.....	234
Умматалиева Шерзода Шерали угли	
Individual sport turlarida sportchilarning natijadorlik kompetensiyasini motivatsion omillar asosida shakllantirish.....	239
Baratov Nasriddin Karshibayevich	
O'smirlarda internetdan ortiqcha foydalanishning psixologik oqibatlarini	243
Fayziyeva Nodira Sobirovna	
Transakt analiz: shaxslararo muloqotni tahlil qilishning nazariy va amaliy asoslari	247
Nilufar Sayfidinovna Sangirova	
Inklyuziv ta'lim jarayonini boshqarish mexanizmlarini rivojlantirish (umumiy o'rta ta'lim maktablari misolida)	252
Abdug'aniyev Abdurauf Abdumannonovich	
O'zbek milliy kurashining tarixiy rivojlanish bosqichlari va uning yoshlar tarbiyasidagi pedagogik ahamiyati.....	257
Xomudjonova Feruza Komiljon qizi, Almardanov Xasan Asqarovich	
Belbog'li kurashning shakllanishi va rivojlanish tarixi: jismoniy tarbiya tizimidagi o'rni va metodik imkoniyatlari	261
Xomudjonova Feruza Komiljon qizi, Norqizilov Muxammadbek Sherali o'gli	



Dzyudo kurashining tarixiy evolyutsiyasi va uning ta'lim jarayonida kompetensiyaviy yondashuv asosida qo'llanishi	265
<i>Xomudjonova Feruza Komiljon qizi, Norqobilov Jamshid G'ulomovich</i>	
Dzyudo kurashining tarixiy evolyutsiyasi va uning ta'lim jarayonida kompetensiyaviy yondashuv asosida qo'llanishi	270
<i>Xomudjonova Feruza Komiljon qizi, Nurullayev Fazliddin Murodulla o'gli</i>	
Raqamli muhitda shaxs xulq-atvori dinamikasi (bolalik va o'smirlilik misolida)	275
<i>Raimdjanov Mirkarim Tolibjon o'g'li</i>	
O'quvchilarning intellektual qobiliyatlarini oshirishning pedagogik va psixologik asoslari	278
<i>Suvanova Baxtigul Baxridinovna</i>	
Xalqaro tajriba asosida o'quvchilarda tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish mexanizmlari	283
<i>Azimov I. T., Mirzayeva N. I.</i>	
Boshlang'ich sinflarda ingliz tili o'qitishda didaktik vositalardan foydalanish	288
<i>Ziyaboyeva Sevara Saydullayevna</i>	
Yuqori malakali o'rta masofaga yuguruvchilarning jismoniy rivojlanish dinamikasi	292
<i>Nazarov Nuriddin Baxranovich</i>	
Maktab direktorining partisipativ boshqaruv faoliyatida qarorlar qabul qilish jarayonida ishtirokchilarning roli	297
<i>Jabborova Yulduzxon Hasan qizi</i>	
Tibbiyotda nizoli vaziyatlar va ularni bartaraf etish usullari	301
<i>Olimova Dono Shakirovna, Baxtiyorova Shahnoza Mansurbekovna</i>	
Ichki kasalliklarni tashxislashda klinik fikrlashning o'rni	304
<i>Tilavova Muqaddas, Hasanova Munisa, Mamatqulova Fayzo, Hakimova Xonbuvi Hakimovna</i>	
Транснациональные компании и проблема суверенитета национального государства	307
<i>Ф. Равшанов, Л. Сохибова</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda o'quv-biluv faoliyati motivatsiyasini rivojlantirishning pedagogik ahamiyati	311
<i>Muhammadiyeva Manzura Maratovna, Musulmonova Sabrina Akmal qizi</i>	
Texnologik ta'limda xorijiy tajriba	316
<i>Lochinbek Abdirasulov</i>	
Talabalarda ilmiy-tadqiqot ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari	319
<i>Saffarova Mohidil Axmadovna, Mustafayeva Feruza Anvar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ona tili darslaridagi asosiy resurslari: "ona tili" darsligi, mashq daftari, o'qituvchi kitobi ta'lim samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida	324
<i>Soatova Hilola Shuhrat qizi</i>	
Harbiy vatanparvarlik tarbiyasi – zamonaviy jamiyat taraqqiyotining muhim omili sifatida	328
<i>R. D. Mustayev, H. F. Abduvositov</i>	
Русскоязычная литература Узбекистана современного периода: проблематика, поэтика и художественный анализ	332
<i>Чернова Татьяна Алексеевна</i>	
O'smirlar orasida tengdoshlar bosimi va uning psixologik ta'siri	335
<i>Toshpo'latova O'g'iloy Baxtiyor qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning maktabgacha yoshdagi bolalarda iste'mol madaniyatini shakllantirish jarayonida targeting yondashuvining pedagogik nazariy asoslari	339
<i>D. G. Umnov</i>	
Ona tili darslarini ikkinchi til tamoyillari asosida tashkil etish masalalari	344
<i>Maxkamova Guluzroxon Abdumutalibovna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ishlarni pedagogik jihatlardan tashkil etishning nazariy va amaliy aspektlari	347
<i>Mahkamov Mahammadjon Dadajonovich</i>	
Boshlang'ich sinflarda interfaol metodlar asosida dars jarayonini takomillashtirish metodikasi	351
<i>Muhammadjonova Durdonaxon Bahromjon qizi</i>	
Tarix darslarini modellashtirishda pedagogik metodlar tasnifi va ularning samaradorligi	354
<i>Ikrom Qodirov</i>	

Hadassah gospital maktabi modelining o'ziga xos xususiyatlari, pedagogik samaradorligi va uni O'zbekiston gospital maktablariga tatbiq etishning ahamiyati	357
<i>Abdullayev Aziz Habibullayevich, Ochilov Orazbek Qosim o'g'li, Alimova Dono Abbosxanovna</i>	
Davlat boshqaruvi tizimida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va prognozlash metodologiyasi.....	361
<i>Amirxo'jayev Shukurjon Qurbonovich, Sotvoldiyev Akbarjon Umidjon o'g'li</i>	
Neyropedagogik yondashuv asosida o'quvchilarda pozitiv fikrlashni rivojlantirishning ilmiy-nazariy va amaliy asoslari	364
<i>Babakulova Dilnoza Ramazonovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda nutqiy nuqsonlarning oldini olish va o'quvchilarning talaffuz madaniyatini shakllantirish metodikasi	367
<i>Baxtiyorova Nastarin Baxriddinovna, Daminova Dilbar Melimurodovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining bilim olishga qiziqishini oshirishda gamifikatsiya elementlaridan foydalanishning nazariy-metodik asoslari.....	370
<i>G'aniyeva Gulxayyo Islom qizi, Raxmatova Shaxlo Mansurovna</i>	
Ingliz tili darslarida kitobxonlik ko'nikmalarining o'ziga xosligi	373
<i>Jo'raboyeva Turg'unoy Ikromjon qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida lingvokognitiv kompetentlikni rivojlantirishning didaktik tizimi.....	377
<i>Kozimova Sadoqat</i>	
Umumta'lim maktablarida tabiiy fanlar (science)ni o'qitish orqali ekologik savodxonlikni shakllantirishning pedagogik asoslari	380
<i>Majitov Turg'unali Anvar o'g'li</i>	
Oilaviy munosabatlarda manipulyativ muloqot indikatsiyasi: psixologik tahlil va eksperimental natijalar	383
<i>Nishanova Zulfizar Yashin qizi</i>	
Bo'lajak mutaxassislarning kasbiy tayyorgarligini takomillashtirishda raqamli ta'lim texnologiyalarining o'rni.....	386
<i>Nurulloyev Firuz No'monjonovich</i>	
Talabalarining kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishning tarixiy-pedagogik asoslari (ma'rifatparvar mutafakkirlar merosi misolida).....	390
<i>Sabirov Kaxramon Bektursun o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi 5-6 yoshli bolalarda muammoli vaziyatlarni mustaqil yechish qobiliyatini shakllantirish metodikasini takomillashtirish.....	393
<i>Tillayeva Vasila O'ktam qizi</i>	
Kritik fikrlash kompetensiyasining pedagogik va didaktik mazmuni	398
<i>Tursunaliyev Shaxzod Sherali o'g'li</i>	
Kurashchi qizlarning texnik harakatlarini kinematik va kinetik modellashtirish	402
<i>Xomudjonova Feruza Komiljon qizi</i>	
Oliy ta'limda ishga doir muloqot asoslari fanini o'qitish orqali talabalarning og'zaki fikrlash va nutq faoliyatini rivojlantirish	406
<i>Yuldasheva Dilnoza Bekturodovna</i>	
Роль онлайн-платформ и образовательных сервисов в формировании ответственности студентов.....	409
<i>Гуламов Жасур Баходирович</i>	
Изучение изменений полярного переключения негативных и позитивных эмоций среднего воздействия в процессе развития/реабилитации механизмов эмпатии	413
<i>Ягудин Дмитрий Рустамович</i>	
Produktiv nutq ko'nikmalari orqali nutq aktlarini o'qitish samaradorligi.....	421
<i>Sadikov Erkin Tursunovich</i>	
Проблемы формирования письменной коммуникативной компетенции у студентов выпускных курсов высших учебных заведений	424
<i>Раджабова Зебинисо Анваровна</i>	
Pedagogika sohasida yangi ilmiy yo'nalish – pedagogik innovatsiya.....	427
<i>M.U. Raxmanova</i>	



Muammoli o'qitish asosida kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish.....	431
<i>Giyasova Shaxnoza Abdurafikovna</i>	
9–10 yoshli o'quvchilar orasidagi nizolarni korreksion yondashuv bilan boshqarish	435
<i>Qulmatov Sindorqul Ibragimovich, Yarbekova Yulduz Bahromjon qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda raqamli mediakompetentlikni rivojlantirish	439
<i>Mo'minova Madina, Mamasodiqova Saida</i>	
Разработка приложения для визуализации и анализа решения задач линейного программирования.....	442
<i>Маматов Ислонбек Ильесович, Бурунова Муниса Баходировна</i>	
Mustaqil ta'lim topshiriqlarini integrativ modellashtirish tashkiliy-metodik muammo sifatida	448
<i>Ibroximova O'g'iloy Inomjon qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda axloqiy tarbiyani baholash va "tarbiya kundaligi"ni joriy etish metodikasi.....	451
<i>Norimboyeva Sarvinov Abror qizi, Norimboyeva Sarvinov Abror qizi</i>	
Talabalarda vatanparvarlik fazilatlarini rivojlantirishning nazariy-pedagogik va didaktik asoslari	456
<i>Xaydaraliyev Xurshid Xamidullayevich</i>	
Zamonaviy yosh oilalarda gender munosabatining o'rganilganlik holati	462
<i>Abduqayumova Gulnoza Karimjon qizi</i>	
Arifmetik progressiyani o'qitishda "progressiya konstruktori" amaliy-tadqiqot metodining samaradorligi....	466
<i>Abdurahmonova Zamira Raxmatullayevna</i>	
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarining kasbiy kompetentligini shakllantirishning mazmuni.....	471
<i>Ashurova To'lg'anoy Ergashevna</i>	
Onlayn shaxmat platformalarining boshlang'ich sinf o'quvchilari tafakkuriga ta'siri	475
<i>Boboqulov Chori Urolovich</i>	
Ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish.....	480
<i>Kadirkulov Dilmurod Alimahamedovich</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda muloqot madaniyatini shakllantirish mezonlari.....	485
<i>Mirsagatova Nargiza Sayfullayevna</i>	
Communicative Language Teaching in Modern Classrooms: Strengths, Limitations, and Pedagogical Implications	490
<i>Mirzaliyeva Sarvinov</i>	
Pedagogika oliy ta'lim muassasasi talabalarining fizikadan metodik faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirish	493
<i>Murtazayev Zohid Murtazayevich</i>	
Zo'ravonlikning inson ruhiyatiga salbiy ta'siri va oqibatlari	497
<i>Mutabarxon Maxsudova</i>	
STEM ta'limi sharoitida o'quvchilarning texnik tafakkurini rivojlantirishning transdisiplinar metodik modeli	501
<i>Normuxamedov Zarif</i>	
Jadidchilar asarlarida boshlang'ich ta'limga oid pedagogik qarashlarning nazariy asoslari	507
<i>Sariboyeva Aziza G'apur qizi</i>	
Pedagogika tarixida dars samaradorligini oshirish bo'yicha qarashlar va amaliyotdagi innovatsion loyihalar tahlili.....	510
<i>To'raqulova Feruza Jobir qizi</i>	
Yosh qizlarda shaxsiy mustaqillik va oilaviy mas'uliyat muvozanati	514
<i>To'xtamatova Nargiza, Boltaboyeva Marg'uba</i>	
Individual dars mashg'ulotlari orqali boksning faolligini aniqlash xususiyatlari	517
<i>Usmonov Mansur Qurbonmurotovich</i>	
Преимущества и недостатки использования виртуальных лабораторных работ по физике	522
<i>Тилова Турдихол Баратовна</i>	
Neyrolingvistik dasturlashning (NLD) nazariy va amaliy jihatlarini	529
<i>Xolikova Dilobarxon Maxsitovna</i>	

Tabiiy fanlar darslarini o'qitishda muammoli texnologiyalardan foydalanish usullari	533
<i>Ochilova O'g'iloy Mardon qizi</i>	
Communicative-Pragmatic Analysis of Binary-Based Paremmas in English, Uzbek, and Russian Languages.....	537
<i>Jumanova Sabrina Vaydullo kizi</i>	
Kurash mashg'ulotlarida raqamli texnologiyalar qo'llanilishi.....	542
<i>Melikuziyev Azizjon Adaxamjon o'g'li</i>	
O'spirinlarda kasbiy tanlov noaniqligi sharoitida mustaqil qarorlarni rivojlantirishning psixologik xususiyatlari	546
<i>Karimova Gulxumor Shodi qizi</i>	
ChatGPT kabi til modellarining ta'lim va fan sohasiga ta'siri	550
<i>Djabbarova Xabiba Kuvandikovna</i>	
Biologiya ta'limida qo'llaniladigan masala va mashqlarning turlari, mazmuni va kreativlikni rivojlantirishdagi o'rni	554
<i>Yusupova Lobar Nizomjon qizi, Raxmatov Uchkun Ergashevich</i>	
Сравнительный анализ русской и узбекской концептосфер в контексте преподавания РКИ.....	560
<i>Рустамова Феруза Махмуджановна</i>	
Professional ta'lim muassasalari o'quvchilarining kasbiy madaniyatini kompetensiyaviy yondashuv asosida rivojlantirish texnologiyalari	565
<i>Imomov Musurmon Pirnazarovich</i>	
Boshlang'ich ta'limda aksiologik qadriyatlar va raqamli kompetensiyalarni uyg'un rivojlantirish metodikasi.....	572
<i>Shabbazova Dilfuza Ruzikulovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy ijodkorligini rivojlantirishda klaster integratsiyasi va refleksiv yondashuvning o'rni	576
<i>Shabbazova Nodira Xamzayevna</i>	
Umumta'lim maktablarida immersiv texnologiyalar imkoniyatlaridan foydalanish	579
<i>Axmedova Dilnoza Baxtiyor qizi</i>	
Tasviriy san'at ta'limida kompozitsiya o'qitishning takomillashtirilgan metodik tizimi.....	581
<i>Karshiboyeva Dilafuz Boxodirovna</i>	
Bo'lajak ona tili o'qituvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda refleksiv topshiriqlarning o'rni .	584
<i>Altibayeva Malika Kuvandikovna</i>	
STEAM yondashuvi asosida rivojlantiruvchi markazlarning samaradorligini oshirish yo'nalishlari.....	587
<i>O'rinova Feruza O'ljayevna, To'xtaboyeva Maftunaxon G'aniyevna</i>	
Aholi o'rtasida ommaviy sportni rivojlantirishning ilmiy-uslubiy asoslari	591
<i>Davulov Ozodbek Qalandarovich</i>	
Tasavvufda ma'naviy tarbiya tushunchasi va uning nazariy-metodologik asoslari	595
<i>Satimova Sevinch Sardorbekovna</i>	
Teaching Literary and Non-Literary Forms of Speech to Young Learners.....	600
<i>Nargiza Tulyaganova</i>	
Pedagog kadrlarni innovatsion faoliyatga tayyorlashni boshqarish tizimini takomillashtirishning metod va mexanizmlari	604
<i>Aziboyev Shuhrat Olimovich</i>	
Cerebral falajli bolalarda sensor, diqqat va motor funksiyalar integratsiyasining faktorli tahlili	608
<i>Karimberdiyev Azamat Axmadjon o'g'li</i>	
O'smirlik davrida emotsional intellektni namoyon bo'lishining psixologik xususiyatlari	614
<i>Djumabaeva Manzura Bagibekovna, Zoirova Laylo Alisher qizi, Umirboyeva Zaxro Dilmurod qizi</i>	
Zamonaviy ta'lim modellari mohiyati va ularning pedagogik tizimdagi o'rni (4K, 5E, 5I modellari misolida).....	617
<i>Raxmatov Uchkun Ergashevich, Qodirova Marjona Azamat qizi</i>	
Ayollarni iqtisodiy faollikka tayyorlashda o'quv dasturlarini loyihalash tamoyillari	624
<i>Diyarova Shaxloxon Rovshan qizi</i>	



Interfaol ta'lim metodlari asosida o'qituvchilarning kreativlik qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi: tajriba-sinov natijalari tahlili	628
Abdiyeva Shodiyona Yodgor qizi	
Raqamli muhitda maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarining qo'shimcha ta'limini tashkil etish: tadqiqotlar sharhi	633
Amanova Dilorom Faxritdin qizi	
Kognitiv tilshunoslikda skript atamasi va uning voqelanish mexanizmlari	637
Fayzullayev Shohrux	
The Concept of Blended Learning and its Role in the Modern Educational Paradigm	641
Fozilova Maxina Adashevna	
Finlyandiya boshlang'ich sinf o'quvchilarida matematika fanini o'qitish metodikasi	645
G'aybulloyeva Yulduz Mexriddinovna	
Xalq hunarmandchiligi bo'yicha o'quvchilarning kreativ qobiliyatini rivojlantirish	651
Isoqov Shohruh Turabek o'g'li	
Communicative-Pragmatic Analysis of Binary-Based Paremias in English, Uzbek, and Russian Languages	654
Jumanova Sabrina Vaydullo kizi	
Internet-risk profilaktikasining bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashdagi o'rni	659
Mamatxanova Nargiza Toxirovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida inklyuziv ta'limni samarali tashkil etishning psixologik-pedagogik shart-sharoitlari	663
N. Sh. Abdullayeva, F. R. Valiyeva, S. S. Raximova	
Musiqiy-ritmik harakatlarning asosiy komponentlari va ularni rivojlantirishda SI imkoniyatlari	667
O. A. Shodiyeva	
Oliy ta'lim muassasalarida kredit-modul tizimi asosida ta'limni tashkil etishning pedagogik xususiyatlari ..	672
Y. R. Azzamov	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida integratsion yondashuv asosida bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning pedagogik asoslari	676
Yakubova Zilola Zikirovna	
Aksiologik yondashuv asosida talabalarda mas'uliyatni rivojlantirish pedagogik muammo sifatida	679
Teshayeva Dilnoza Chori qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni tasviriy faoliyat turlari asosida estetik tarbiyalash masalalari.	684
Yuldasheva Dilshoda To'liqinova	
Профессиональная рефлексия как фактор развития научного интеллекта будущего педагога в системе педагогического образования	688
Анварова Хуснора, Isoxоnova Aziza	
Толерантность в мультикультурном обществе	692
Бекбосынова З. К.	
Методика работы над ошибками как средство повышения грамотности	696
Исмаилова Мадинабону	
Методы и подходы к развитию профессиональной лексической компетенции студентов военных направлений	701
Хамидова Нигора Тулкуновна	
Raqamli ta'lim muhiti va uning maktabgacha yoshdagi bolalar rivojiga ta'siri	704
Xayriddinova Parvinabonu Baxtiyor qizi	
Pedagogika oliy ta'lim muassasalarida "botanika" fanini o'qitish samaradorligini oshirishda elektron ta'lim resurslardan foydalanish metodikasini takomillashtirish	707
Nasirova Shahlo Qutbiddinovna	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarning intellektual va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda media ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning o'ziga xosligi	710
Mahmudjanova Ro'za Mahmudjan qizi	

O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sport samaradorligining tahliliy jihatlarini	714
Aslanova Malohat Akramovna	
Differensial yondashuv asosida o'quvchilarning moliyaviy savodxonligini rivojlantirish muhim omil sifatida	718
Mirzayev Akramjon O'ktamjonovich, Xokimjonova Feruza Hosiljon qizi	
Jismoniy tarbiya-sog'lomlashtirish faoliyati jarayonida oliy ta'lim muassasalari talabalarining sog'lom turmush tarzini shakllantirish	721
Ne'matova Diyora Dilshod qizi	
Sport gimnastikasining yoshlar jismoniy rivojlanishidagi o'rni va ahamiyati	725
Pirimova Nargiza Adilovna	
Maktabgacha yoshdagi (3–6 yosh) bolalarda erta ingliz tili o'rganishning psixolingvistik va pedagogik samaradorligi	728
Xayrullayeva Muharramxon Davronbek qizi	

MAKTABGACHA KATTA YOSHDAGI BOLALARNING INTELLEKTUAL VA IJODIY QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISHDA MEDIA TA'LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING O'ZIGA XOSLIGI

Mahmudjanova Ro'za Mahmudjan qizi

Toshkent gumanitar fanlar universiteti 1-bosqich magistri

Annotatsiya: Mazkur ilmiy maqolada maktabgacha katta yoshdagi bolalarning intellektual va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda media ta'lim texnologiyalarining pedagogik imkoniyatlari, nazariy asoslari hamda amaliy samaradorligi kompleks tarzda tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari multimedia vositalari bolalarda tafakkur, xotira, kreativlik va o'quv motivatsiyasini oshirishda muhim omil ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: media ta'lim, maktabgacha ta'lim, kreativlik, intellektual rivojlanish, multimedia texnologiyalari, innovatsion pedagogika.

Abstract: This scientific article provides a comprehensive analysis of the pedagogical potential, theoretical foundations, and practical effectiveness of media education technologies in developing intellectual and creative abilities of senior pre-school children. The research findings demonstrate that multimedia tools play a significant role in enhancing children's thinking, memory, creativity, and learning motivation.

Key words: media education, preschool education, creativity, intellectual development, multimedia technologies, innovative pedagogy.

Аннотация: В данной научной статье комплексно анализируются педагогические возможности, теоретические основы и практическая эффективность технологий медиаобразования в развитии интеллектуальных и творческих способностей детей старшего дошкольного возраста. Результаты исследования показывают, что мультимедийные средства являются важным фактором повышения мышления, памяти, креативности и учебной мотивации детей.

Ключевые слова: медиаобразование, дошкольное образование, креативность, интеллектуальное развитие, мультимедийные технологии, инновационная педагогика.

KIRISH

Zamonaviy axborotlashgan jamiyat sharoitida ta'lim tizimining barcha bo'g'inlarida, xususan, maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalarni joriy etish muhim strategik vazifalardan biri sifatida qaralmoqda. Maktabgacha katta yosh davri bolaning shaxs sifatida shakllanishida hal qiluvchi bosqich bo'lib, aynan shu davrda uning bilish jarayonlari – diqqat, xotira, tafakkur, nutq va tasavvur jadal rivojlanadi. Shu bois mazkur bosqichda samarali pedagogik vositalarni tanlash ilmiy jihatdan asoslangan bo'lishi zarur.

Maktabgacha ta'lim tizimi uzluksiz ta'limning muhim bosqichi sifatida shaxs rivojlanishining poydevorini yaratadi. Ayniqsa, maktabgacha katta yoshdagi bolalarda intellektual va ijodiy qobiliyatlarning shakllanishi keyingi ta'lim bosqichlari uchun muhim ahamiyat kasb etadi. Bugungi kunda globallashuv va raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi sharoitida ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuvlarni joriy etish zarurati ortib bormoqda.

So'nggi yillarda ta'lim jarayoniga media ta'lim texnologiyalarining kirib kelishi natijasida bolalarning rivojlanishiga yangicha yondashuvlar shakllanmoqda. Media ta'lim texnologiyalari – bu axborot-kommunikatsiya vositalari yordamida o'qitish va rivojlantirishga qaratilgan tizim bo'lib, u o'z ichiga multimedia, interaktiv dasturlar,



animatsiyalar, videodarslar hamda raqamli platformalarni qamrab oladi ^[1]. Mazkur texnologiyalar innovatsion vosita sifatida bolalarning bilish faoliyatini faollashtirish, mustaqil fikrlashini rivojlantirish va ijodiy salohiyatini oshirishda muhim rol o'ynaydi ^[2]. Media ta'lim orqali bolalar nafaqat tayyor axborotni qabul qiladi, balki uni tahlil qilish, qayta ishlash hamda yangi g'oyalarni shakllantirish ko'nikmalarini ham egallaydi ^[3].

Ushbu texnologiyalar an'anaviy ta'lim metodlariga nisbatan yuqori samaradorlikka ega bo'lib, ayniqsa maktabgacha yoshdagi bolalarda qiziqish va faollikni oshirishda muhim ahamiyatga ega. Maktabgacha katta yoshdagi bolalar psixologik jihatdan faol, qiziquvchan va tasavvuri keng bo'lishi bilan ajralib turadi. Shu sababli aynan ushbu davrda media texnologiyalardan samarali foydalanish ularning intellektual va ijodiy rivojlanishida muhim omil hisoblanadi.

Interaktiv o'yinlar va multimedia vositalari asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar maktabgacha katta yoshdagi bolalarning yosh va psixologik xususiyatlariga mos ravishda olib borildi. Xususan, mashg'ulotlar jarayonida ta'limiy raqamli o'yinlar, animatsion lavhalar, audio-vizual topshiriqlar hamda interaktiv taqdimotlardan samarali foydalanildi. Bunday mashg'ulotlarda bolalar passiv tinglovchi emas, balki faol ishtirokchi sifatida qatnashib, berilgan vazifalarni mustaqil bajarishga, muammoli vaziyatlarda yechim topishga hamda o'z fikrini erkin ifodalashga jalb etildi. Jumladan, mantiqiy o'yinlar orqali predmetlarni taqqoslash, guruhlash va ketma-ketlikni aniqlashga oid topshiriqlar bajarildi, multimediali hikoyalar asosida esa bolalarning nutqi va tasavvuri yanada rivojlantirildi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mazkur muammoning nazariy asoslari o'zbek va xorijiy olimlar tomonidan keng o'rganilgan. Xoliqov A. pedagogik texnologiyalarni ta'lim samaradorligini oshiruvchi tizimli yondashuv sifatida izohlaydi hamda ularning o'quv jarayonida qo'llanilishi natijasida bilim sifati oshishini ta'kidlaydi ^[4].

To'xtaxodjayeve M. esa zamonaviy ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) vositalarining didaktik imkoniyatlarini tahlil qilib, ularning shaxsga yo'naltirilgan ta'limni tashkil etishdagi o'rnini asoslab beradi ^[5].

Usmonova R. maktabgacha ta'lim metodikasida innovatsion yondashuvlar bolalarning mustaqil fikrlashini rivojlantirishga xizmat qilishini ko'rsatadi ^[6].

Xorijiy tadqiqotchilar ham media texnologiyalarning bolalar rivojlanishidagi roliga alohida e'tibor qaratgan. Vygotskiy L. S.ning "yaqin rivojlanish zonasi" nazariyasiga ko'ra, bola rivojlanishi ijtimoiy muhit va vositalar orqali amalga oshadi, media vositalar esa ushbu jarayonda samarali pedagogik vosita sifatida namoyon bo'lishi mumkin ^[7].

Piaget J. kognitiv rivojlanish nazariyasida bolalarning faol o'rganish jarayonida bilimlarni mustaqil ravishda shakllantirishini ta'kidlaydi ^[8].

Shuningdek, UNESCO hisobotlarida media savodxonlik zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas tarkibiy qismi sifatida e'tirof etiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot metodologiyasi sifatida kompleks yondashuv tanlandi. Nazariy tahlil asosida ilmiy adabiyotlar o'rganildi, kuzatish metodi orqali maktabgacha ta'lim tashkilotlarida media vositalardan foydalanish holati tahlil qilindi. Shuningdek, eksperimental metod yordamida media texnologiyalar asosida mashg'ulotlar tashkil etilib, olingan natijalar o'zaro taqqoslandi. Tadqiqot jarayonida 5–7 yoshli bolalar ishtirok etdi.

Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, media ta'lim texnologiyalaridan foydalanish bolalarning intellektual rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Xususan, interaktiv o'yinlar va vizual materiallar yordamida bolalarning diqqat va xotira ko'rsatkichlari 20–30% ga oshgani kuzatildi. Mantiqiy fikrlash hamda muammoli vaziyatlarni hal etish ko'nikmalari an'anaviy usullarga nisbatan tezroq shakllandi.

Ijodiy qobiliyatlar rivojida ham ijobiy o'zgarishlar aniqlandi. Multimedia vositalari bolalarning tasavvur doirasini kengaytirib, ularni yangi g'oyalar yaratishga undadi. Ayniqsa, animatsion dasturlar va raqamli rasm chizish vositalari kreativ fikrlashni rivojlantirishda samarali natija berdi. Ushbu holat ko'plab xorijiy tadqiqotlar natijalari bilan ham uyg'unlikda ekanligi qayd etildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mazkur tadqiqot doirasida kompleks yondashuv asosida olingan ma'lumotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, maktabgacha katta yoshdagi bolalar ta'lim jarayoniga media ta'lim texnologiyalarini joriy etish ularning intellektual va ijodiy rivojlanishiga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Tajriba-sinov ishlari davomida kuzatish, eksperimental faoliyat hamda qiyosiy tahlil natijalari o'zaro uyg'unlashgan holda umumiy ilmiy xulosalarni shakllantirish imkonini berdi.

Pedagogik kuzatuvlar natijasida aniqlanishicha, an'anaviy mashg'ulotlarga nisbatan media vositalar asosida tashkil etilgan faoliyatlarda bolalarning ishtiroki sezilarli darajada yuqori bo'ldi. Xususan, interaktiv o'yinlar va vizual materiallar qo'llanilgan mashg'ulotlarda bolalar faolroq qatnashib, topshiriqlarni bajarishda mustaqillik hamda tashabbuskorlik namoyon etdi. Bu esa ularning bilish jarayonlari – diqqat, xotira va tafakkur faoliyatining faollashganligini anglatadi.

Eksperimental metod asosida o'tkazilgan mashg'ulotlar natijalari miqdoriy jihatdan ham sezilarli o'zgarishlarni ko'rsatdi. Jumladan, interaktiv o'yinlar va multimedia vositalari orqali olib borilgan mashg'ulotlar natijasida bolalarning diqqatni jamlash va axborotni eslab qolish ko'rsatkichlari o'rtacha 20–30% ga oshgani kuzatildi. Mazkur holat media texnologiyalarning ko'pkanalli ta'siri, ya'ni bir vaqtning o'zida vizual va audial axborotni taqdim etish bilan izohlanadi. Natijada bolalar o'quv materialini tezroq qabul qiladi va uni uzoqroq muddat davomida eslab qoladi.

Mantiqiy fikrlash ko'nikmalarining shakllanishida ham sezilarli ijobiy o'zgarishlar qayd etildi. Media vositalar asosida yaratilgan muammoli vaziyatlar bolalarni mustaqil fikrlashga, tahlil qilishga va qaror qabul qilishga undadi. An'anaviy usullarga nisbatan tajriba guruhidagi bolalar topshiriqlarni bajarishda tezroq hamda aniqroq yechim topishga erishgani kuzatildi. Bu esa media ta'lim texnologiyalarining muammoli ta'lim elementlari bilan uyg'unlashgan holda samarali natija berishini ko'rsatadi.

Ijodiy qobiliyatlarning rivojlanishi ham tadqiqot natijalarida alohida e'tiborga loyiq jihat sifatida namoyon bo'ldi. Multimedia vositalari, xususan, animatsion dasturlar va raqamli rasm chizish platformalari bolalarning tasavvur doirasini kengaytirib, ularni yangi obrazlar hamda g'oyalar yaratishga undadi. Mashg'ulotlar jarayonida bolalar tomonidan yaratilgan ijodiy ishlar (rasmlar, hikoyalar, syujetlar) tahlili shuni ko'rsatdiki, tajriba guruhida kreativ yondashuv elementlari yuqori darajada shakllangan.

Shuningdek, bolalarning nutq faolligi va kommunikativ ko'nikmalarida ham ijobiy o'zgarishlar kuzatildi. Media materiallar asosida olib borilgan suhbatlar va muhokamalar bolalarning o'z fikrini erkin ifodalashiga, voqealarni izchil bayon qilishiga hamda muloqot jarayonida faol ishtirok etishiga xizmat qildi. Bu esa media ta'lim texnologiyalarining nafaqat intellektual, balki ijtimoiy-kommunikativ rivojlanishga ham ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi.

Olingan natijalar xorijiy va mahalliy ilmiy tadqiqotlar bilan uyg'un ekanligi aniqlandi. Xususan, multimedia vositalari orqali ta'lim berish bolalarning kognitiv va ijodiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi haqidagi ilmiy qarashlar bilan mos keladi. Bu esa tadqiqot natijalarining ilmiy asoslanganligini hamda amaliy ahamiyatini tasdiqlaydi.

Umuman olganda, olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatdiki, media ta'lim texnologiyalaridan maqsadga muvofiq va tizimli foydalanish maktabgacha katta yoshdagi bolalarning intellektual faolligini oshiradi, ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiradi hamda ta'lim samaradorligini sezilarli darajada yuksaltiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, maktabgacha katta yoshdagi bolalarning intellektual va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda media ta'lim texnologiyalaridan foydalanish yuqori samaradorlikka ega pedagogik yondashuv hisoblanadi. Ayniqsa, interaktiv o'yinlar va multimedia vositalari asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar bolalarning bilish jarayonlarini faollashtirib, ularning diqqat, xotira hamda mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini sezilarli darajada rivojlantirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot davomida aniqlanishicha, media texnologiyalar orqali taqdim etilgan axborotning ko'pkanalli (vizual va audial) shaklda berilishi bolalar tomonidan bilimlarni tezroq va samaraliroq o'zlashtirish imkonini yaratadi. Shu bilan birga, interaktivlik elementi bolalarni faol o'quv jarayoniga jalb etib, ularning mustaqil fikrlash hamda muammoli vaziyatlarni hal etish qobiliyatlarini rivojlantiradi. Natijada, an'anaviy ta'lim usullariga nisbatan yuqori natijalarga erishilganligi kuzatildi.

Ijodiy qobiliyatlarning rivojlanishida ham media ta'lim texnologiyalarining ahamiyati alohida e'tiborga loyiqdir. Multimedia vositalari bolalarning tasavvur doirasini kengaytirib, ularni yangi g'oyalar yaratishga undaydi hamda kreativ fikrlashni shakllantiradi. Ayniqsa, animatsion dasturlar va raqamli tasviriy faoliyat vositalari bolalarda ijodiy yondashuvni rivojlantirishda samarali vosita ekanligi tasdiqlandi.

Shu bilan birga, media ta'lim texnologiyalaridan foydalanishda pedagogik maqsadga muvofiqlik, yosh xususiyatlarini hisobga olish hamda me'yoriy yondashuv muhim ahamiyat kasb etadi. Media vositalar to'g'ri tanlangan va metodik jihatdan asoslangan holda qo'llanilgandagina ijobiy natija beradi.

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'lim tizimida media ta'lim texnologiyalarini keng joriy etish, pedagoglarning media savodxonligini oshirish hamda sifatli raqamli ta'lim resurslarini yaratish bolalarning intellektual va ijodiy salohiyatini rivojlantirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.



Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. UNESCO. Media and Information Literacy Curriculum. – Paris, 2018.
2. Abduqodirov, A. A. Axborot texnologiyalari va ta'lim jarayoni. – Toshkent: Fan, 2018.
3. Buckingham, D. Media Education: Literacy, Learning and Contemporary Culture. – Cambridge: Polity Press, 2003.
4. Xoliqov, A. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent, 2020.
5. To'xtaxodjayeva, M. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari. – Toshkent, 2019.
6. Usmonova, R. Maktabgacha ta'lim metodikasi. – Toshkent, 2021.
7. Vygotskiy, L. S. Mind in Society. – Harvard University Press, 1978.
8. Piaget, J. The Psychology of the Child. – New York, 1969.

O'ZBEKISTONDA JISMONIY TARBIYA VA OMMAVIY SPORT SAMARADORLIGINING TAHLILIIY JIHATLARI

Aslanova Malohat Akramovna

Navoiy davlat universiteti "Jismoniy madaniyat" kafedrası,
pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Annotatsiya: Mazkur maqolada O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sportni rivojlantirish jarayonlari, davlat siyosati, sport infratuzilmasi hamda aholining sport bilan shug'ullanish darajasi tahlil qilinadi. Shuningdek, jismoniy tarbiya va sport tizimi samaradorligini oshirishga qaratilgan islohotlar, ularning ijtimoiy ahamiyati va natijalari ilmiy jihatdan o'rganiladi. Tadqiqot natijasida jismoniy tarbiya va ommaviy sportni rivojlantirish jamiyat salomatligi, yoshlarning barkamol rivojlanishi hamda sog'lom turmush tarzini shakllantirishda muhim omil ekani asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: jismoniy tarbiya, ommaviy sport, sog'lom turmush tarzi, sport infratuzilmasi, davlat siyosati, yoshlar tarbiyasi, sport tizimi.

Abstract: This article analyzes the development of physical education and mass sports in Uzbekistan, the role of state policy in promoting sports, the level of public participation in sports activities, and the improvement of sports infrastructure. The study also highlights reforms aimed at increasing the effectiveness of the physical education and sports system and emphasizes their importance for public health and youth development.

Key words: physical education, mass sports, healthy lifestyle, sports infrastructure, state policy, youth development, sports system.

Аннотация: В данной статье анализируются процессы развития физического воспитания и массового спорта в Узбекистане, государственная политика в сфере спорта, уровень вовлечённости населения в занятия спортом и развитие спортивной инфраструктуры. Также рассматриваются реформы, направленные на повышение эффективности системы физического воспитания и спорта, их социальное значение и результаты.

Ключевые слова: физическое воспитание, массовый спорт, здоровый образ жизни, спортивная инфраструктура, государственная политика, молодёжь, спорт.

KIRISH

Jismoniy tarbiya va ommaviy sportning rivojlanishi bugungi kunda nafaqat shaxsiy salomatlik va jismoniy rivojlanish, balki milliy salomatlik, ijtimoiy barqarorlik hamda yoshlar tarbiyasida ham muhim omil hisoblanadi. Dunyo amaliyotida sport va jismoniy tarbiya tizimi sog'lom turmush tarzini shakllantirish, yoshlarni jismonan barkamol etib tarbiyalash va aholining umumiy faollik ko'rsatkichini oshirishda samarali vosita sifatida tan olingan. Shu sababli O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va ommaviy sportni rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylangan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-martdagi PQ-5368-son¹ qarori va 2020-yil 30-oktabrdagi PF-6099-son² Farmoni orqali sport infratuzilmasini kengaytirish, maktab va oliy ta'lim muassasalarida sport mashg'ulotlarini takomillashtirish, shuningdek, ommaviy sport tadbirlarini rag'batlantirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar belgilandi.

Bugungi kunda O'zbekistonda sportni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari quyidagilardan iborat: Sport infratuzilmasini rivojlantirish - yangi stadionlar, sport majmualari, fitnes markazlari va maktab sport zallarini qurish, mavjudlarini rekonstruksiya qilish. Ommaviy sportni targ'ib qilish - aholining barcha qatlamlarini sport bilan shug'ullanishga jalb etish, marafonlar, musobaqalar va sog'lom turmush tarzini rag'batlantiruvchi kampaniyalarni tashkil etish. Yoshlarni sportga jalb qilish - maktab va oliy ta'lim muassasalarida sport to'garaklarini

1 <http://lex.uz/uz/docs/-3578121>

2 <https://lex.uz/docs/-5077667>



kengaytirish, yoshlar orasida sog'lom raqobat va sport madaniyatini shakllantirish. Malakali sport mutaxassislarini tayyorlash - murabbiylar, trenerlar va sport menejerlarini tayyorlash tizimini takomillashtirish.

Jismoniy tarbiya va sportning ijtimoiy ahamiyati ham ortib bormoqda: u nafaqat jismoniy salomatlikni mustahkamlaydi, balki yoshlarni zararli odatlardan himoya qilish, milliy g'ururni oshirish va ijtimoiy muhitni sog'lomlashtirishda ham muhim rol o'ynaydi. Shu sababli O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sport samaradorligini ilmiy jihatdan tahlil qilish, mavjud tizimning kuchli va zaif tomonlarini aniqlash, shuningdek, uni takomillashtirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqish dolzarb ilmiy vazifa sifatida qaraladi.

Mazkur maqolada jismoniy tarbiya va ommaviy sport tizimi, uning samaradorligi, yoshlar va aholi orasida jismoniy faollik darajasi, sport infratuzilmasi hamda davlat siyosatining roli tahliliy jihatdan yoritiladi. Tadqiqot natijalari nafaqat ilmiy yangilik sifatida, balki amaliy tavsiyalar ishlab chiqish uchun ham asos bo'lib xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Davlat siyosati va sport tizimi o'rtasidagi bog'liqlik tahlili: ilmiy tadqiqotda O'zbekiston Prezidenti tomonidan qabul qilingan PF va PQ hujjatlari asosida jismoniy tarbiya va ommaviy sportni rivojlantirish jarayonlari tizimli ravishda tahlil qilindi. Bu holat davlat siyosati va sport tizimining samaradorligini baholash bo'yicha yangi ilmiy ma'lumotlar beradi. Sport infratuzilmasi va aholining faolligi: tadqiqotda mamlakatdagi sport inshootlari soni, ularning hududlar kesimida taqsimlanishi va aholining sport bilan shug'ullanish darajasi statistik ma'lumotlar asosida tahlil qilindi. Bu jihat O'zbekistonda sport resurslarining samaradorligini ilmiy nuqtai nazardan o'rganish imkonini beradi. Ommaviy sport va sog'lom turmush tarzining integratsiyasi: jismoniy tarbiya va sog'lom turmush tarzini targ'ib qilishga qaratilgan kompleks tadbirlar hamda ularning samarasi tahlil qilindi, bu esa mavzuga yangicha ilmiy yondashuv hisoblanadi.

Yoshlar sporti va tarbiyasi: maktab va oliy ta'lim muassasalarida sportni rivojlantirish tizimining natijadorligi hamda yoshlar orasidagi jismoniy faollik darajasi bo'yicha yangi ma'lumotlar keltirildi. Natija: tadqiqot O'zbekiston sharoitida jismoniy tarbiya va ommaviy sport samaradorligini ilmiy jihatdan baholash hamda ularni rivojlantirish yo'nalishlarini aniqlashda yangilik yaratadi. Davlat va mahalliy hokimiyatlar uchun tavsiyalar: sport infratuzilmasi va jismoniy tarbiya tizimini yanada rivojlantirish bo'yicha aniq amaliy tavsiyalar ishlab chiqish mumkin. Ta'lim va sport muassasalari uchun qo'llanma: maktab va universitetlar sport dasturlarini rejalashtirish, yoshlarni sportga jalb qilish va ularni sog'lom turmush tarziga o'rgatishda ushbu tadqiqot natijalaridan foydalanishi mumkin.

Sog'liqni saqlash va profilaktika tizimida qo'llanilishi: ommaviy sport tadbirlari va jismoniy faollikni targ'ib qilish orqali aholining sog'lig'ini mustahkamlash, jismoniy faoliyat bilan bog'liq kasalliklarning oldini olish mumkin. Sport sanoati va tadbirkorlik uchun: sport inshootlari, fitnes markazlari va ommaviy tadbirlar orqali iqtisodiy samaradorlikni oshirish, yangi ish o'rinlari yaratish imkoniyati mavjud. Natija: tadqiqotning amaliy ahamiyati nafaqat sportni rivojlantirish, balki ijtimoiy salomatlik, yoshlar tarbiyasi va iqtisodiy foyda uchun ham muhimdir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida quyidagi ilmiy usullardan foydalanildi:

- statistik tahlil usuli;
- qiyosiy tahlil;
- tizimli yondashuv;
- ilmiy adabiyotlarni o'rganish;
- kuzatish va umumlashtirish metodlari.

Ushbu metodlar jismoniy tarbiya va ommaviy sport rivojlanishining samaradorligini kompleks tahlil qilish imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sportni rivojlantirish quyidagi yo'nalishlarda amalga oshirilmoqda: Sport infratuzilmasining rivojlanishi. So'nggi yillarda mamlakatda ko'plab sport majmualari, stadionlar va fitnes markazlari qurildi. Bu esa aholining sport bilan shug'ullanish imkoniyatlarini kengaytirdi.



1-jadval: O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sport tizimining asosiy ko'rsatkichlari (2017-2023-yillar)

Ko'rsatkich	2017 yil	2023 yil
Sport inshootlari soni	9 ming	12 mingdan ortiq
Sport bilan shug'ullanuvchilar ulushi	30 %	40 % ga yaqin
Sport maktablari	300 ga yaqin	400 dan ortiq

Yoshlar o'rtasida sportni rivojlantirish. Maktab va oliy ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya mashg'ulotlari takomillashtirilmoqda. Sport to'garaklari va musobaqalar yoshlarning jismoniy faolligini oshirishda muhim rol o'ynamoqda. Sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish. "Besh tashabbus" doirasida yoshlarni sportga jalb qilish, aholi o'rtasida sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish bo'yicha keng ko'lamli tadbirlar o'tkazilmoqda.

Sportning ijtimoiy ahamiyati. Sport nafaqat jismoniy rivojlanish, balki ijtimoiy muhitni sog'lomlashtirish, yoshlarni zararli odatlardan himoya qilish hamda milliy g'ururni oshirishda ham muhim vosita hisoblanadi. O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sport tizimining rivojlanish ko'rsatkichlari tahlil qilindi. Davlat siyosati va sport infratuzilmasi o'rtasidagi bog'liqlik ilmiy jihatdan asoslandi. Sportning sog'lom turmush tarzini shakllantirishdagi ahamiyati statistik ma'lumotlar asosida yoritildi.

2-jadval: O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sport rivojlanishining tahliliy ko'rsatkichlari

No	Tahlil yo'nalishi	Mazmuni	Amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar	Natijalar	Kelajakdagi vazifalar
1	Davlat siyosati	Jismoniy tarbiya va sport davlat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi	Prezident farmon va qarorlari asosida sportni rivojlantirish dasturlari ishlab chiqildi	Sport tizimi boshqaruvi takomillashdi	Sport boshqaruvini yanada modernizatsiya qilish
2	Sport infratuzilmasi	Sport majmualari, stadionlar va sport maktablari faoliyati	Yangi sport inshootlari qurish, mavjudlarini rekonstruksiya qilish	Sport inshootlari soni sezilarli darajada oshdi	Qishloq hududlarida sport infratuzilmasini kengaytirish
3	Aholining sport bilan shug'ullanish darajasi	Aholining sportga jalb etilish darajasi	Ommaviy sport tadbirlari, marafonlar va musobaqalar	Sport bilan shug'ullanuvchilar ulushi ortdi	Aholi o'rtasida sportni yanada ommalashtirish
4	Yoshlar sporti	Yoshlarni sportga jalb qilish va ularni qo'llab-quvvatlash	Maktab va OTMlarda sport to'garaklari tashkil etish	Yoshlarning jismoniy faolligi oshdi	Sport iqtidorlarini aniqlash tizimini rivojlantirish
5	Sog'lom turmush tarzi	Aholi salomatligini mustahkamlash	Sog'lom turmush tarzini targ'ib qiluvchi kampaniyalar	Sog'lom turmush tarzi madaniyati shakllanmoqda	Profilaktik sport dasturlarini kengaytirish
6	Sport ta'limi	Sport mutaxassislarini tayyorlash	Sport universitetlari va kollejlari faoliyati	Malakali murabbiy va mutaxassislar soni ortdi	Zamonaviy sport ta'lim dasturlarini joriy etish
7	Xalqaro sport natijalari	Sportchilarning xalqaro musobaqalardagi ishtiroki	Olimpiada va jahon chempionatlariga tayyorgarlik	O'zbekiston sportchilari ko'plab medallarni qo'lga kiritmoqda	Professional sportni yanada rivojlantirish
8	Sportning ijtimoiy ahamiyati	Sport orqali yoshlarni tarbiyalash	Sport musobaqalari va ommaviy tadbirlar	Yoshlar orasida sog'lom raqobat muhiti shakllandi	Sport orqali ijtimoiy muammolarni kamaytirish

Jadval ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sport tizimi davlat siyosati darajasida qo'llab-quvvatlanmoqda. Sport infratuzilmasining rivojlanishi, yoshlarning sportga keng jalb etilishi hamda sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar sport tizimi samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Shuningdek, sport ta'limi tizimini takomillashtirish va xalqaro sport natijalarini yaxshilash orqali mamlakatning sport salohiyati yanada oshib bormoqda.

**XULOSA**

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda jismoniy tarbiya va ommaviy sportni rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlar ijobiy natijalar bermoqda. Sport infratuzilmasining kengayishi, yoshlarning sportga jalb etilishi hamda sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish jamiyat salomatligini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Kelajakda jismoniy tarbiya va sport tizimini yanada takomillashtirish, sport infratuzilmasini hududlar kesimida kengaytirish hamda aholining sport bilan muntazam shug'ullanishini rag'batlantirish muhim vazifalardan biri bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-martdagi PQ-5368-son qarori. <https://lex.uz/uz/docs/-3578121>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 30-oktabrdagi PF-6099-son Farmoni. <https://lex.uz/docs/-5077667>
3. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat - yengilmas kuch.
4. O.O. Sirojov, [Yu.B. Norov], K.M. Mamadaliyev, D.M. Eshpo'latova. Sport o'yinlarini o'qitish metodikasi (basketbol, futbol, gandbol, voleybol) // Darslik. Navoiy, 2025. 242 b.
5. O'zbekiston Respublikasi Sport vazirligi ma'lumotlari.
6. Sirojov O.O. Physical education and sports - the basis of a healthy lifestyle // International Journal of Artificial Intelligence. - 2025. - T. 05, № 10. - B. xx-yy. - ISSN 2692-5206. 1232-1234 pp.
7. Sirojov O.O. The results of achievements in the field of sports today // International Journal of Artificial Intelligence. - 2025. - T. 05, № - B. xx-yy. - ISSN 2692-5206. 2011-2013 pp.
8. Sirojov O.O. Technologies of development of valeological competences of physical education teachers // Cutting edge-science: International scientific and practical conference. - AQSh, 2020. - P. 66-67.

- 
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari



AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №3(2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.